Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru, judecător – Holevițcaia Liudmila

Dosarul nr. 3a-391/25

2-22186473-02-3a-07022025

D E C I Z I E
dispozitiv

03 septembrie 2025 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:

Președintele ședinței, judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei

Grefier Morozov Sabrina

a examinat în ședință publică, apelul declarat de Slav Tatiana prin intermediul avocatului Ursu Vera, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 02 august 2024, adoptată în cauza, la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Slav Tatiana împotriva Universității de Stat de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițanu”, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Oțel Elena cu privire la anularea actelor și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 Cod de procedură civilă, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de Slav Tatiana prin intermediul avocatului Ursu Vera.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 02 august 2024.

Decizia este executorie de la emitere, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 (două) luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Centru, judecător – Holevițcaia Liudmila
Dosarul nr. 3a-391/25
2-22186473-02-3a-07022025

D E C I Z I E

03 septembrie 2025 municipiul Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele ședinței, judecător Sîrbu Victoria
Judecători Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei
Grefier Morozov Sabrina

examinând în ședință publică, apelul declarat de Slav Tatiana prin intermediul avocatului Ursu Vera, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 02 august 2024, adoptată în cauza, la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Slav Tatiana împotriva Universității de Stat de Medicină și Farmacie ”Nicolae Testemițanu”, Ministerul Sănătății al Republicii Moldova, Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova, Oțel Elena cu privire la anularea actelor și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil

a c o n s t a t a t:

Pretențiile din acțiune

La 20 decembrie 2022, avocatul Ursu Vera, acționând în interesele lui Tatiana Slav, s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ împotriva USMF ”Nicolae Testemițanu”, Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova, solicitând:

- anularea deciziei prin care a fost refuzată examinarea contestației depuse de Slav Tatiana la data de 30 septembrie 2022 și 01 octombrie 2022, emisă de către rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”;
- obligarea USMF „Nicolae Testemițanu” să încheie contract de studii privind înmatricularea lui Slav Tatiana la studii de rezidențiat la specialitatea „urologie” în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu”, pe post în cadrul IMSP Centrul Republican de Diagnosticare Medicală, cu achitarea bursei/salariului pe perioada restantă.

Ulterior, la 10 iulie 2024 reclamanta a depus cererea de concretizare a pretențiilor, prin care și-a concretizat pretențiile, indicând asupra lipsei de solicitări către Ministerul Sănătății Republici Moldova și Ministerul Educație și Cercetării RM.

Concomitent, a solicitat compensarea cheltuielilor suportate cu titlu de asistență juridică a sumei de 5.000 lei.

În argumentarea acțiunii depuse, s-a invocat că la data de 02 iunie 2020, Slav Tatiana a absolvit studiile superioare integrate la USMF „Nicolae Testemițanu”, obținând titlul de „Licențiat în Medicină”.

În toamna anului 2022, Slav Tatiana a intenționat să aplice la studii de rezidențiat în cadrul USMF.

Astfel, în interiorul termenului 19 septembrie 2022 - 24 septembrie 2022, reclamanta a depus actele pentru a participa la concurs. Ulterior, la data de 26 septembrie 2022, după ora 19:00, pe site-ul https://admitere.usmf.md/ro/calendarul-admiterii-5 a fost afișată lista nominală a clasificărilor de concurs pe domenii. Candidații au fost incluși în listă în ordine descrescătoare mediei de concurs, or, obținând media de concurs 9,45, reclamanta a fost plasată pe poziția 38 în listă.

În același timp, pe site a fost plasat orarul în corespundere cu care, în zilele 28, 29 și 30 septembrie 2022, candidații urmau să se prezinte pentru selectarea specialității

Astfel, reclamanta a remarcat că urma să se prezinte la data de 29 septembrie 2022, ora 09:00-10:00, când și s-a prezentat.

Potrivit procedurii concursului, candidații erau întrebați la care specialitate urmează să se înregistreze, în ordinea în care erau incluși în listă. Fiind întrebată de către secretarul comisiei, care este specialitatea la care dorește să aplice, a spus că se mai gândește.

Fiind întrebată care ar fi opțiunile acesteia, a afirmat că se gândește la trei: cardiologie, oftalmologie și urologie, iar la dacă cardiologia ar avea prioritate, a răspuns că nu, numindu-le în ordine alfabetică așa cum erau indicate în liste.

Din motiv că nu i-a oferit secretarului comisiei un răspuns prompt, acesta din propria inițiativă, în mod arbitrar, a înregistrat-o la specialitatea cardiologie și a continuat să întrebe următorii candidați, care aveau medie mai mică decât cea a reclamantei, care sunt opțiunile lor.

Totodată, reclamanta a subliniat că în interiorul termenului din orar, a comunicat secretarului că dorește să aplice la specialitatea urologie, aceasta fiind decizia definitivă, însă i s-a comunicat că alt candidat (cu o medie mai mică) a ales deja această opțiune.

De altfel, reclamanta a stabilit că acest candidat era Oțel Elena, cu media 9,43.

În continuare, până a intra în sală candidații, care urmau să-și exprime opțiunea în intervalul 10:00-11:00, secretarul comisiei a adus spre semnare contractele care erau necompletate, candidații urmând singuri să le completeze cu datele lor și specialitățile alese.

În acest sens, reclamanta a comunicat că a completat contractele cu opțiunea urologie, însă secretarul comisiei, în mod abuziv și forțat, fără consimțământul reclamantei, a luat exemplarul de contract și i-a comunicat că așa opțiune nu are dreptul să aleagă, fapt care poate fi demonstrat, în caz de necesitate, prin audierea lui Slav Ecaterina, care a asistat la aceste acțiuni.

Reclamanta a remarcat că ultima zi pentru alegerea opțiunilor celorlalți candidați a fost 30 septembrie 2022, după care urmau a fi afișate rezultatele concursului, însă rezultatele concursului nu au fost afișate până la depunerea acțiunii în judecată.

Astfel, la data de 30 septembrie 2022, reclamanta a depus o contestație împotriva acțiunilor comisiei de admitere, prin intermediul cancelariei universității, solicitând admiterea opțiunii acesteia – ”urologie”, în loc de ”cardiologie”, cu încheierea contractului.

La data de 01 octombrie 2022, Slav Tatiana a expediat aceeași contestație prin intermediul poștei electronice, or, neprimind răspuns la contestație în termenul indicat, la data de 04 octombrie 2022, reclamanta a depus o cerere către USMF, prin care a solicitat comunicarea deciziei adoptate ca urmare a examinării contestației.

La data de 06 octombrie 2022, reclamanta a depus o cerere repetată prin care a solicitat eliberarea deciziei ca rezultat al examinării contestației, precum și prelungirea perioadei de semnare a contractelor cu privire la instruirea postuniversitară.

Concomitent, din motivul nerecepționării unui răspuns, la data de 12 octombrie 2022, reclamanta a depus la Ministerul Sănătății și la Ministerul Educației și

Cercetării o cerere, prin care a solicitat intervenirea organelor de resort în vederea restabilirii la studii.

Din conținutul deciziei din 11 octombrie 2022 se desprinde că reclamanta a depus contestația după termenul limită pentru examinarea contestațiilor, ceea ce înseamnă că contestația nu poate fi examinată. *Inter alia*, în răspuns se menționa că conform probelor, deținute, Slav Tatiana mai mult de jumătate de oră nu s-a putut aprecia cu specialitatea dorită, acceptând cardiologie, însă într-un final nu a dorit să semneze contractul. Din acest motiv, nesemnarea contractului duce la pierderea posibilității de înmatriculare la specialitatea aleasă.

După ce a indicat că, în registru despre confirmarea ridicării răspunsului, din circumstanțe necunoscute, răspunsul i-a fost luat de către angajatul USMF din cadrul Departamentului comunicare și relații publice, astfel la momentul înaintării cererii prealabile, nu deținea decizia nominalizată, motiv din care, la aceeași dată a scris o cerere în care a solicitat eliberarea deciziei.

Suplimentar, a specificat că la data de 14 noiembrie 2022, în interiorul termenului de exercitare a căii prealabile, prin intermediul poștei electronice și a poștei terestre, reclamanta a expediat în adresa pârâților USMF „Nicolae Testemițanu”, Ministerul Educației și Cercetării și Ministerul Sănătății o cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea deciziei de refuz în examinarea contestației depuse de Slav Tatiana la data de 30 septembrie 2022 și 01 octombrie 2022; admiterea contestației depuse de Slav Tatiana cu privire la anularea acțiunilor de refuzare a Comisiei de admitere în rezidențiat în încheierea contractului de studii la specialitatea „urologie”; înmatricularea Tatianei Slav la studii de rezidențiat la specialitatea „urologie” în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu”, pe post – în cadrul IMSP Centrul Republican de Diagnosticare Medicală, cu achitarea bursei/salariului pe perioada restantă.

În argumentarea cererii prealabile, reclamanta a indicat că i-a fost încălcat dreptul la educație și dreptul la muncă, ca rezultat al neadmiterii în mod neîntemeiat și abuziv, la studii de rezidențiat.

Acest drept este încălcat pe viață, or, așa după cum rezultă din Regulament, la concurs se pot înscrie absolvenții din anul admiterii, precum și din cele două promoții precedente, care nu au fost înmatriculați în rezidențiat, ceea ce presupune că anul de studii 2022-2023, este ultimul an la care Slav Tatiana a putut participa la concurs.

Concomitent, reclamă că întregul proces de admitere la studii a fost viciat, prin faptul că s-a oferit prioritate unui candidat cu o medie mai mică decât al candidatului Slav Tatiana și i s-a refuzat în mod nejustificat încheierea contractului.

Pe de altă parte, rezultatele procesului de admitere nu au fost afișate nici on-line, nici în formă fizică în incinta USMF, fiind încălcat principiul transparenței.

Nu în ultimul rând, a indicat faptul că contestația Tatianei Slav nu a fost examinată sub nici o formă, ceea ce confirmă depășirea dreptului discreționar al autorității publice și arbitrariul total în luarea deciziei.

La data de 21 noiembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, reprezentantul reclamantei, avocatul Ursu Vera, a recepționat decizia emisă de USMF „Nicolae Testemițanu", ca urmare a examinării cererii prealabile, conform căreia, reclamanta a încălcat termenul de depunere a cererii prealabile de 30 zile indicat la art. 165 alin.(1) Cod administrativ.

Ulterior, la 01 decembrie 2022, prin intermediul poștei terestre, reprezentantul reclamantei, avocatul Ursu Vera, a recepționat decizia emisă de Ministerul Sănătății, care însă nu a soluționat cererea prealabilă expediată la data de 14 noiembrie 2022, fiind anexat un răspuns acordat reclamantei la o cerere depusă la data de 12 octombrie 2022.

Astfel, consideră că Ministerul Sănătății nu a soluționat cererea prealabilă expediată de Slav Tatiana.

În context a remarcat faptul că la data de 15 decembrie 2022, prin intermediul poștei electronice, reprezentantul reclamantei, avocatul Ursu Vera a recepționat decizia emisă de Ministerul Educației și Cercetării, potrivit căreia a atenționat că cererea prealabilă a fost depusă către o autoritate publică necorespunzătoare.

Or, în urma apelurilor telefonice adresate reprezentantului reclamantei, la data de 05 decembrie 2022, USMF „Nicolae Testemițanu" a prezentat răspunsul la contestația depusă la data de 30 septembrie 2022 și un stick pe care era înregistrată o secvență video de aproximativ 40 minute, în care nu se conține perioada în care i-a fost refuzată Tatianei Slav posibilitatea de a încheia contractul de studii de rezidențial la specialitatea „urologie".

Tot, la 05 decembrie 2022, de către reprezentanții USMF „Nicolae Testemițanu" au fost prezentate informații dintr-un registru de evidență a selectării specialității, postului/locului în specialitate și a locului desfășurării studiilor de rezidențiat.

Astfel, reclamanta invocă încălcarea dreptului la învățătură (educație), prevăzut la art. 35 din Constituția Republicii Moldova, precum și dreptul la muncă prevăzut de art. 43 din Legea Supremă, drepturi care sunt lezate în mod ireversibil, în cazul în care instanța de judecată nu va interveni cu o hotărâre, prin care să oblige autoritatea să înmatriculeze reclamanta la studii de rezidențiat.

Or, așa după cum rezultă din pct. 10 al Regulamentului de organizare și desfășurare a admiterii la studii de rezidențiat la USMF „Nicolae Testemițanu", anul universitar 2022-2023, la concurs se pot înscrie absolvenții din anul admiterii, precum și cei din doua promoții precedente, care nu au fost înmatriculați în rezidențiat.

Așadar, reclamanta a absolvit la data de 02 iunie 2020 studiile superioare integrate la USMF „Nicolae Testemițanu", obținând titlul de „Licențiat în

Medicină", ceea ce înseamnă că înmatricularea la studii de rezidențiat în promoția 2022-2023 reprezenta ultima posibilitate de a urma aceste studii.

În consecință, din motiv că i s-a refuzat în semnarea contractului de studii, nu i-a fost examinată contestația cu privire la dezacordul privind procesul de admitere, Slav Tatiana a fost lezată în drepturile sale.

Decizia nr. 03-3838 emisă la data de 11 octombrie 2022 de către rectorul USMF „Nicolae Testemițanu" - Ceban Emil, constituie actul administrativ individual defavorabil, fiind emis de o autoritate publică, care reglementează un caz individual în domeniul public, în concret, fiind vorba despre respingerea avantajului solicitat - încheierea contractului de studii a candidatului Slav Tatiana la specialitatea urologie.

Acest act individual defavorabil nu indică calea de atac - termenul și instituția.

Susține că, contestația depusă de către reclamantă la data de 30 septembrie 2022, prin intermediul cancelariei Universității, ulterior, la data de 01 octombrie 2022, la adresa de email, nu a fost soluționată în modul corespunzător, fiind privată reclamanta în dreptul său de a solicita verificarea legalității procesului de admitere la studii de rezidențiat, ținând cont de următoarele.

Cu privire la termenul de depunere a contestației, menționează că, reclamantei i s-a imputat faptul că contestația a fost înaintată după termenul de depunere a contestațiilor, făcând trimitere la prevederile pct. 44 din Regulament, adică eventualele contestații cu privire la rezultatele concursului de admitere pot fi depuse online de către candidați, la adresa de email - admitere@usmf.md, în decurs de 24 de ore din momentul afișării rezultatelor concursului de admitere pe pagina web a Universității.

În primul rând, rezultatele concursului până în prezent nu au fost afișate pe pagina web a Universității, respectiv, este o incertitudine momentul de început al calculării termenului de depunere a contestației.

În al doilea rând, dacă ar fi de stabilit că termenul urmează a fi calculat de la data la care Tatiana Slav s-a prezentat la concurs, adică 29 septembrie 2022, atunci se atestă că reclamanta a depus contestație la data de 30 septembrie 2022, ceea ce presupune că dubii privind încălcarea termenului nu pot să planeze.

Faptul că, autoritatea publică face trimitere la Regulament, unde se indică că „*eventualele contestații cu privire la rezultatele concursului de admitere pot fi depuse online*", nu invalidează contestația depusă prin intermediul cancelariei, aceasta fiind adusă la cunoștința autorității destinatare, potrivit art. 72 Cod administrativ.

Deci, reclamanta conchide că argumentele autorității publice cu privire la omiterea termenului de 24 de ore pentru depunerea contestației sunt lipsite de suport normativ, urmând a fi apreciate critic.

Cu privire la emiterea actului administrativ individual de o persoană neîmputernicită, se reține că după cum rezultă din pct. 54 al Regulamentului, comisia de examinare a contestațiilor se constituie prin ordinul rectorului și este alcătuită din președinte și membri.

Președintele și membrii comisiei de examinare a contestațiilor nu pot fi membri ai Comisiei de admitere.

Respectiv, comisia de admitere a fost formată din următorii membri: Badan Vladislav - secretar responsabil, Catrinici Rodica - membru comisiei, Harea Gheorghe - membru comisiei, Ceban Emil - Președintele comisiei. Membrii comisiei de examinare a contestațiilor nu sunt cunoscuți.

Per a contraria, contestația depusă de reclamantă se examinează și se semnează de nimeni altcineva, decât președintele comisiei de admitere, care pe de o parte, este o persoană neîmputernicită să soluționeze asemenea chestiuni, iar pe de altă parte, este în conflict de interese, atât timp cât este membru al comisiei de admitere.

Astfel, chiar dacă Slav Tatiana a încălcat termenul de depunere a contestației, răspuns la această cerere urma să ofere Comisia de examinare a contestațiilor, nu Comisia de admitere.

După cum rezultă din prevederile art. 165 Cod administrativ, dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau este indicată incorect, cererea prealabilă poate fi depusă în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ ori a respingerii petiției.

Decizia nr. 03-3838 emisă la data de 11 octombrie 2022 nu conține informația cu privire la exercitarea căilor de atac, ceea ce presupune că aceasta putea fi depusă timp de un an de la comunicare.

Totodată, reclamanta susține că a aflat despre emiterea deciziei din 11 octombrie 2022, la data de 09 noiembrie 2022, însă a intrat în posesia acesteia, abia la 05 decembrie 2022.

Or, chiar dacă decizia din 11 octombrie 2022, a fost transmisă atunci când se pretinde, în lipsa mențiunilor cu privire la căile de atac, reclamanta are dreptul să o conteste timp de un an.

Soluția instanței de fond

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 02 august 2024, acțiunea înaintată de Slav Tatiana a fost respinsă ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 30 august 2024, Slav Tatiana, prin intermediul reprezentantului său, avocatului Ursu Vera, a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru, din 02 august 2024, iar la 13 ianuarie

2025 a fost înregistrată cererea de apel motivată, prin care s-a solicitat casarea actului judecătoresc și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea cererii de apel au fost invocate aceleași argumente ce au fost indicate în cererea de chemare în judecată, or, în conformitate cu principiul economicității procesului și al conciziei actului jurisdicțional, instanța consideră inoportun de a reproduce exhaustiv toate argumentele de fapt și de drept invocate de părți, atât timp cât acestea au fost expuse în acțiune și au fost reflectate în partea introductivă.

Totodată, din esența expusă în cererea de apel, Completul reține că apelanta a invocat că instanța de fond nu a ținut cont de principiile esențiale ale cauzei și a pronunțat o hotărâre lipsită de temei și contrară probelor administrate.

Astfel, apelanta consideră că instanța a reținut eronat că Slav Tatiana și-ar fi pierdut dreptul la înmatriculare pentru că nu și-a exprimat prompt opțiunea, or, această concluzie contravine dreptului constituțional la muncă și educație, întrucât Regulamentul de admitere la rezidențiat pentru anul universitar 2022-2023 nu prevedea un termen-limită pentru exprimarea opțiunii.

Abia ulterior, după inițierea acțiunii de către Slav Tatiana, Regulamentul pentru anul universitar 2023-2024 a fost modificat, introducând expres în art. 32 un termen de 10 minute pentru exprimarea opțiunii – cerință care nu exista anterior.

De altfel, în pofida lipsei unei asemenea prevederi, autoritatea pârâtă și-a arogat discreționar dreptul de a exclude candidatul și de a admite o persoană cu medie mai mică, refuzând nejustificat încheierea contractului cu Slav Tatiana, or, modificările ulterioare ale Regulamentului demonstrează implicit că pretențiile reclamantei sunt întemeiate și că în cazul descris existau lacune în reglementările interne, care au viciat procedura de admitere.

De asemenea, apelanta a susținut că instanța de fond a ignorat faptul că orice restrângere a unui drept constituțional este permisă numai printr-o reglementare expresă a legii. În lipsa acesteia, orice act administrativ care produce asemenea efecte este contrar legii și interesului legitim al cetățenilor.

Respectiv, Actul administrativ individual emis la 11 octombrie 2022 (nr. 03-3838) de către rectorul USMF „Nicolae Testemițanu”, exprimat prin refuzul încheierii contractului la specialitatea urologie, reprezintă un act defavorabil emis de o autoritate publică cu depășirea competenței legale.

În altă ordine de idei, apelanta susține că, contestația depusă la 30 septembrie 2022 și retransmisă pe email la 01 octombrie 2022 nu a fost soluționată conform procedurii, or, potrivit art. 54 din Regulament, comisia de examinare a contestațiilor trebuia constituită prin ordinul rectorului, distinctă de comisia de admitere. În realitate, contestația a fost examinată chiar de președintele comisiei de admitere, persoană neîmputernicită și aflată în conflict de interese.

Totodată, chiar și în ipoteza depunerii tardive a contestației, aceasta trebuia soluționată de comisia specială de examinare, nu de comisia de admitere. În plus, soluția cu privire la excluderea lui Slav Tatiana a fost impusă de secretarul comisiei, care și-a depășit atribuțiile prevăzute expres în Regulament, încălcând competența legală.

În aceste circumstanțe, apelanta consideră că hotărârea primei instanțe este neîntemeiată, bazată pe o interpretare greșită a normelor de drept material și pe o apreciere eronată a probelor administrate.

Termenul de declarare a apelului

Potrivit art. 232 alin. (1) și (2) Cod administrativ, apelul se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate.

Din lucrările cauzei rezultă că apelul împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru, din 02 august 2024, a fost depus la 30 august 2024, iar motivarea apelului a fost depusă la 13 ianuarie 2025, după recepționarea la 18 decembrie 2024 a hotărârii integrale.

Astfel, Completul constată că termenul de atac al actului judecătoresc a fost respectat.

Argumentele participanților la proces

În ședința instanței de apel, reprezentantul apelantei Slav Tatiana, avocatul Ursu Vera, a susținut argumentele invocate în apel și a solicitat admiterea acestuia în sensul declarat.

Reprezentantul intimatului USMF „Nicolae Testemițanu” – Idricean Tatiana, a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea hotărârii contestate.

Reprezentanții intimaților Ministerul Educației și Cercetării, al Ministerului Sănătății și persoana terță Oțel Elena, în ședința instanței de apel nu s-au prezentat, dar prin referințele depuse au solicitat examinarea cauzei în lipsă, motiv din care, pornind de la reglementările art. 239 alin. (2) Cod administrativ, Completul judiciar a dispus judecarea cauzei în absența participanților neprezenți.

Aprecierea instanței de apel

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe atacată cu apel, prin prisma lucrărilor din dosar în raport cu prevederile legislației în vigoare, Completul judiciar statuează că apelul declarat este neîntemeiat și urmează a fi respins din următoarele considerente.

În materie de drept, potrivit art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, examinând cererea de apel, instanța de apel respinge apelul.

În conformitate cu prevederile art. 231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art. 219 alin. (1) – (3) Cod administrativ, instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.

Conform art. 220 alin. (1) Cod administrativ, obținerea probelor în procedura contenciosului administrativ are loc conform art. 87-93.

Din conținutul art. 93 Cod administrativ, rezultă că fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Prin derogare de la prevederile alin. (1), fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale. Reglementări suplimentare sau derogatorii sunt admisibile doar în baza prevederilor legale.

De asemenea, în conformitate cu art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.

Astfel, potrivit art. 118 alin. (1) Cod de procedura civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar conform art. 122 alin. (1) din Cod, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces.

În fapt, din înscrisurile atașate cauzei și dosarul administrativ se atestă că, la 02 iunie 2020, Slav Tatiana a absolvit USMF „Nicolae Testemițanu”, titlul: *Licențiat în Medicină*.

La data de 19-24 septembrie 2022, aceasta a depus actele pentru concurs la rezidențiat având media 9,45, poziția 38, iar la 29 septembrie 2022, s-a prezentat la ședința stabilită pentru ora 09:00-10:00 de a-și alege specialitatea.

Din explicațiile reclamantei rezultă de asemenea că, motivând prin lipsa unui răspuns cu referire la specialitatea la care optează, secretarul comisiei, din propria inițiativă, ar fi înregistrat-o la specialitatea cardiologie și a continuat procedura de înregistrare a următorilor candidați.

La caz, Slav Tatiana a subliniat că în interiorul termenului din orar, i-a comunicat secretarului că dorește să aplice la specialitatea „urologie", însă i s-a comunicat că alt candidat (cu o medie mai mică) a ales deja această opțiune.

În consecință, cronologia evenimentelor urmate după este următoarea:

- La 30 septembrie 2022 (fizic) și la 01 octombrie 2022 (mail), Slav Tatiana depune contestație la Cancelaria USMF „Nicolae Testemițanu" împotriva acțiunilor comisiei de admitere, solicitând admiterea opțiunii acesteia - urologie, în loc de cardiologie, cu încheierea contractului;
- La 11 octombrie 2022, USMF „Nicolae Testemițanu" emite decizia nr. 03-3838 de respingete a contestației, invocând întârzierea depunerii și nesemnarea contractului;
- La 14 noiembrie 2022, Slav Tatiana depune cerere prealabilă către USMF „Nicolae Testemițanu", Ministerul Educației și Ministerul Sănătății, solicitând anularea refuzului și admiterea la urologie;
- La 21 noiembrie 2022, reprezentantul lui Slav Tatiana recepționează decizia USMF „Nicolae Testemițanu", în care se invocă depășirea termenului de 30 zile pentru cererea prealabilă;
- La 01 decembrie 2022, este recepționată și decizia Ministerului Sănătății, prin care cererea prealabilă nu a fost soluționată;
- La 05 decembrie 2022, USMF „Nicolae Testemițanu" emite un răspuns la contestația din 30 septembrie 2022, la care atașează și o probă video;
- La 15 decembrie 2022, reprezentantul lui Slav Tatiana recepționează decizia Ministerului Educației, prin care se comunică despre adresarea greșită a contestației.

Astfel, invocând aspectele elucidate supra, Slav Tatiana s-a adresat cu acțiune în contencios administrativ împotriva USMF "Nicolae Testemițanu", Ministerului Sănătății al Republicii Moldova, Ministerului Educației și Cercetării al Republicii Moldova, solicitând anularea deciziei, prin care a fost refuzată examinarea contestației depuse la 30 septembrie 2022 și 01 octombrie 2022, emisă de către rectorul USMF „Nicolae Testemițanu" și obligarea USMF „Nicolae Testemițanu" să încheie contract de studii cu privire la înmatricularea lui Slav Tatiana la studii de rezidențiat la specialitatea „urologie" în cadrul USMF „Nicolae Testemițanu",

pe post în cadrul IMSP Centrul Republican de Diagnosticare Medicală, cu achitarea bursei/salariului pe perioada restantă.

În materie de drept, conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 20 Cod administrativ, dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acțiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanțele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

În corespundere cu art. 39 alin. (1)-(2) Cod administrativ, controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

Potrivit art. 189 alin. (1) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Corespunzător art. 11 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, actele administrative individuale pot fi acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Instanța de apel statuează că Slav Tatiana, revendică apărarea dreptului său la educație și la muncă, pretins încălcate de către autoritatea publică pârâtă, prin neîncheierea contractului de studii de rezidențiat, la specialitatea ”urologie”.

Prin urmare, acțiunea reclamantei este admisibilă în baza temeiului prevăzut de 207 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ se va respecta procedura prealabilă, cu excepțiile prevăzute de lege.

Dispoziția art. 209 alin. (2) Cod administrativ statuează că, dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Cu referire la actele cauzei și circumstanțele reflectate supra, Completul judiciar menționează că, contrar prevederilor art. 124 Cod administrativ, decizia contestată nu conține informația cu privire la exercitarea căilor de atac.

Așadar, Completul judiciar atestă că Slav Tatiana este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, a depus acțiunea în termen, iar acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar, prin urmare motive de inadmisibilitate a acțiunii în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) Cod administrativ, la caz nu sunt, din care motive, instanța de fond corect a considerat acțiunea admisibilă și a purces la examinarea pe fond a acesteia.

În continuare, instanța de apel reține că fiind învestită cu judecarea prezentei cauze în fond, prin hotărârea din 02 august 2024 Judecătoria Chișinău sediul Centru, a respins acțiunea reclamantei Slav Tatiana.

Completul judiciar constată că hotărârea instanței de fond este întemeiată, a fost adoptată cu aprecierea corectă a probelor administrate și aplicarea justă a normelor de drept material și procedural, reieșind din următoarele motive.

Potrivit art. 121 alin. (6) Codul educației (în redacția 2022), admiterea la studii de rezidenţiat se organizează prin concurs, conform criteriilor stabilite de Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, prin coordonare cu Ministerul Educației și Cercetării,

În conformitate cu pct. 14 subp. 1) și subp. 4) din Regulamentul de organizare a studiilor de rezidențiat, Ministerul Sănătății organizează admiterea la studiile de rezidențiat prin concurs, potrivit criteriilor stabilite și coordonate cu Ministerul Educației și Cercetării în conformitate cu planurile anuale cu finanțare de la bugetul de stat (comanda de stat) necesitățile curente și strategice ale sistemului de sănătate cu privire la numărul de medici și farmaciști, supravegherea procesului de înmatriculare la studii și semnează contracte individuale cu medicii/farmaciștii rezidenți privind instruirea și plasară în câmpul muncii a medicilor și a farmaciștilor, care și-au făcut studiile cu finanțare de la bugetul de stat, emite ordinul cu privire la aprobate admiterii la rezidențiat.

La caz, Ministerul Sănătății a emis la 16 septembrie 2022 Ordinul nr. 853 ”*Privind aprobarea Regulamentului de organizare și desfășurare a admiterii la studii de rezidențiat la Instituția Publică USMF ”Nicolae Testemițanu” în anul universitar 2022-2023*”, care prevede clar procedura de organizare și desfășurare a concursului, ce include condițiile de admitere și de înscriere a candidaților, organizarea concursului de admitere în rezidențiat, procedura de desfășurare a concursului, precum și atribuțiile comisiei de admitere și a comisiei de examinare a contestațiilor.

Respectiv, admiterea la studii la USMF ”Nicolae Testemițanu” pentru anul universitar 2022-2023, s-a efectuat în bază de concurs, în corespundere cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 367 din 10 iunie 2020 și a Ordinului

Ministerului Sănătății nr. 853 din 16 septembrie 2022, prin care s-a aprobat Regulamentul de organizare și desfășurare a admiterii la studii de rezidențiat la USMF ”Nicolae Testemițanu”.

În context, instanța reține că concursul la care a participat Slav Tatiana, a fost organizat pe domeniile de formare profesională ”medicină”, ”sănătate publică”, ”stomatologie și farmacie” în funcție de sursa de finanțare și forma de concurs, în limita planurilor de înmatriculare aprobate în modul stabilit și realizat cu respectarea principiului transparenței, și al egalității de tratament, fiind transmis on-line pe platforma Google Meet al site-ului www.usmf.md.

Totodată, la etapa de creare a dosarului de concurs, fiecare candidat a confirmat prin declarațiile inițiale că a luat cunoștință de prevederile Regulamentului menționat și este de acord cu prevederile acestui regulament.

În lumina celor relatate mai sus, Completul judiciar apreciază ca fiind corect argumentul instanței de fond, prin care s-a constatat că participarea lui Slav Tatiana a fost asigurată cu respectarea condițiilor stabilite în Regulamentul de organizare și desfășurare a admiterii la studii de rezidențiat.

De altfel, cu referire la situația reclamantei/apelantă, Completul de judecată menționează că, potrivit regulamentului aplicabil și citat supra, candidații la concursul de admitere la studii de rezidențiat, au fost repartizați în ordine descrescătoare a mediei, Slav Tatiana având media 9,45 și fiind pe locul 38.

Or, reieșind din circumstanțele expuse, se desprinde concluzia că, odată prezent la concurs, candidatul are obligația de a fi pregătit să-și exprime opțiunea într-un termen rezonabil, fără a tergiversa procesul de selecție. Timpul atribuit acestei proceduri nu poate fi monopolizat de o singură persoană, întrucât desfășurarea concursului privește un număr mai mare de candidați, fiecare având dreptul de a-și exercita în condiții egale alegerea specialității.

Cu toate că, apelanta s-a prezentat conform orarului la data de 29 septembrie 2022 la ora stabilită și după cum susține Slav Tatiana, că opțiunea de „Cardiologie” i-ar fi fost atribuită abuziv, instanța reține că potrivit împrejurărilor constatate, ultima nu și-a putut exprima concret o altă opțiune, ezitând circa 30 de minute, timp în care comisia i-a solicitat să-și precizeze preferințele.

Respectiv, întru respectarea bunei desfășurări a concursului, inclusiv prin prisma dreptului de exprimare a opțiunii de către alți candidați, *inter alia*, comisia a trecut la audierea candidaților pe locul 39-42, iar când a ajuns rândul persoanei terțe Oțel Elena (locul 42) să aleagă specialitatea, ultima a ales „Urologie”, ultimul post în Chișinău, la specialitatea dată, Comisia de admitere confirmând înscris, în registrul electronic, opțiunea aleasă de Oțel Elena.

Mai mult, instanța reține că până la momentul când s-a ajuns la candidatul Oțel Elena (locul 42), candidatul Slav Tatiana (locul 38) nu a intervenit în vederea schimbării opțiunii la care a fost înregistrată „Cardiologie”, or, după cum s-a

menționat supra în primele aproximativ 15 minute, Slav Tatiana nu și-a exprimat opțiunea pentru o specialitate, iar ulterior, timp de alte 15 minute, membrii comisiei nu au putut primi o confirmare a preferinței domeniului de la cel mai dorit sau cel mai puțin dorit, inclusiv cu prezentarea opțiunilor pe loc/post pentru fiecare domeniu.

În acest context, Colegiul judiciar consideră irelevante argumentele apelantei cu privire la presupusa încălcare a ordinii de exprimare a opțiunilor, or, intervalul de timp 09:00 – 10:00 destinat procedurii de concurs, nu poate fi atribuit doar unei persoane.

Respectiv, cu toate că apelanta Slav Tatiana a dispus de un timp de aproximativ 30 de minute pentru a-și exprima opțiunea, apelanta trebuia să conștientizeze că dreptul de a alege o specialitate în cadrul concursului nu este nelimitat, ci se exercită în limitele rezonabile ale timpului alocat, având în vedere egalitatea de drepturi între toți participanții.

Prin urmare, atunci când un candidat întârzie peste jumătate din timpul rezervat întregului grup, sunt afectate drepturile celorlalți, motiv pentru care instanța apreciază că acțiunea secretarului comisiei de a trece la următorul candidat respectă principiul legalității (art. 21 Cod administrativ).

Aceasta denotă o conduită de bună-credință și diligență din partea reprezentanților autorității pârâte (art. 24 Cod administrativ) și într-un final, contrazice afirmațiile apelantei cu privire la o pretinsă înregistrare arbitrară la specialitatea cardiologie.

În altă ordine de idei, Completul de judecată apreciază ca întemeiată concluzia instanței de fond cu referire la alegațiile reclamantei/apelantă referitoare la încălcările admise de către autoritatea publică pârâtă la etapa examinării cererii prealabile, or, scopul procedurii prealabile, stabilite de legiuitor, este de a repara eventualele iregularități și/sau ilegalități admise la etapa inițială a procedurii administrative.

Însă, după cum rezultă din circumstanțele constatate și probele administrate la materialele cauzei, activitatea administrativă desfășurată de către instituția publică pârâtă în cadrul realizării concursului pentru studii de rezidențiat, a fost una legală, în procesul de exprimare a opțiunii, nefiind constatate careva abateri de la drepturile și obligațiile ambelor părți implicate.

Respectiv, acțiunile supuse criticii de către Slav Tatiana, în privința procedurii prealabile desfășurate de către USMF ”Nicolae Testemițanu”, nu sunt de natură să afecteze fondul actului defavorabil apelantei.

Suplimentar, instanța de apel constată că pentru a obține anularea unui act administrativ, reclamantul are obligația să își fundamenteze cererea pe norme legale concrete pretins încălcate și nu doar să invoce dezacordul său general față de activitatea administrativă.

În speță, Slav Tatiana nu a demonstrat nici în prima instanță și nici în instanța de apel, existența unor încălcări de fond, de competență sau de procedură, limitându-se la interpretări generale ale dispozițiilor legale.

Or, prin raportare la scopul contenciosului administrativ, care vizează contracararea abuzurilor și exceselor de putere, instanța de apel reține că activitatea desfășurată de instituția pârâtă USMF „Nicolae Testemițanu", a fost conformă legii, fără a se constata abuzuri sau ilegalități, iar declarațiile apelantei, sunt lipsite de suport probatoriu suficient și concludent, nu pot justifica anularea unui act emis legal și nici nu pot fundamenta obligarea autorității pârâte la încheierea unui act juridic cu apelanta.

În context, instanța de apel consideră declarative argumentele apelantei cu privire la încălcarea dreptului la educație, or, participarea acesteia la concursul de admitere la rezidențiat, de fapt a și reprezentat oferirea acestui drept.

De altfel, în cazul în care candidatul concurează în condiții de egalitate cu alte persoane, dreptul la educație nu poate fi privit ca o garanție automată, or, rezultatul final depinde de respectarea procedurilor corespunzătoare.

În speță, instanța reține că apelanta a beneficiat de posibilitatea de a participa la concurs, i s-a acordat timp mai mare decât alți candidați, însă nu a valorificat această șansă în condițiile procedurii. În aceste circumstanțe, nu se poate reține o vătămare efectivă a dreptului la învățătură, deoarece limitarea a rezultat din conduita proprie și din regulile aplicabile tuturor candidaților, nu dintr-un abuz sau refuz arbitrar al autorității.

De asemenea, instanța de apel consideră irelevante argumentele apelantei cu privire la vătămarea dreptului său prin actul administrativ defavorabil, respectiv refuzul USMF „Nicolae Testemițanu" de a încheia contractul pentru specialitatea dorită (urologie).

Or, conform regulamentului concursului, candidații trebuiau să își exprime opțiunile în ordinea mediei și în intervalul de timp alocat pentru concurs 09:00-10:00, or, Slav Tatiana nu și-a formulat o alegere concretă aproximativ 30 de minute, perioadă în care următorii candidați și-au exprimat deja opțiunile.

Respectiv, la momentul exprimării alegerii de către apelantă, ultima opțiune la urologie fusese deja atribuită unui alt candidat, conform regulilor procedurii.

Prin urmare, refuzul USMF „Nicolae Testemițanu" de a încheia contractul nu a constituit un arbitraj, ci o aplicare a regulilor concursului și a principiului egalității între candidați.

În concluzie, contrar normelor de drept care reglementează sarcina probațiunii în contencios administrativ conform art. 93 alin. (1) Cod administrativ, apelanta nu a adus alte probe în susținerea pretențiilor în instanța de apel, prin urmare, instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței, a dat apreciere completă obiectivă și sub toate aspectele probelor, iar hotărârea dată este

legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legitime ale participanților la proces.

De asemenea, Completul judiciar mai consideră important de remarcat faptul că apelanta utilizând calea de atac, în limite legale nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte instanței de fond și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată, iar esența alegațiilor din apel sunt similare celor expuse în fața primei instanțe, care au fost dezbătute și corect respinse.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că hotărârea primei instanțe este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de către apelantă sunt nefondate și combătute integral prin constatările expuse supra, Colegiul de contencios administrativ al Curții de Apel Centru ajunge la concluzia de a respinge apelul declarat de Slav Tatiana și a menține hotărârea primei instanțe.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 Cod de procedură civilă, Completul de contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e:

Se respinge apelul declarat de Slav Tatiana prin intermediul avocatului Ursu Vera.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 02 august 2024.

Decizia este executorie de la emitere, cu drept de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de 2 (două) luni, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței,
judecător Sîrbu Victoria

Judecători Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei